

DDMÁČEK

ZDARMA

Číslo 137 Ročník XIII.

www.ddmtrebic.cz

duben 2025

Elektronickou verzi DDMáčku najdete na www.ddmtrebic.cz/casopis-ddmacek

VÝTVARNÉ KURZY, KROUŽKY A JARNÍ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

NEPŘEHLÉDNĚTE

Dětské dopravní hřiště zahajuje sezónu.

DĚTSKÉ DOPRAVNÍ HŘIŠTĚ BARTUŠKOVA UL., TŘEBÍČ

HODINY PRO VEŘEJNOST:
PONDĚLÍ + STŘEDA, 15.00-17.00
ZAHAJUJEME 2.DUBNA 2025

VSTUP ZDARMA!

ZVÍŘECÍ PŘÁTELÉ

Rubriku Zvířecí přátelé pro vás připravuje **Zookoutek DDM Třebíč**. Pro objednání komentovaných prohlídek nebo programů pro školy volejte na 602 276 962. Můžete nás také sledovat na facebooku: [facebook.com/ZookoutekDDMTrebic/](https://www.facebook.com/ZookoutekDDMTrebic/)

Jak bydlíme?

V dnešním čísle budeme pokračovat v miniseriálu o ubikacích našich zvířátek.

Želva zelenavá

Želva zelenavá je evropský druh želvy.

Běžně je můžeme najít od Itálie přes Chorvatsko, Albánii, Řecko, Bulharsko až po Turecko. Jejich přirozené prostředí je

velmi slunné a teplé, v zimě pak zimují zahrabané v půdě. Chov v domácích podmínkách je vhodný v teráriích nebo v želvích stolech, nejideálnější jsou však venkovní výběhy.

Terárium má mít minimálně 1/3 stropu větrání, které je u nás řešené větrací mřížkou.

Osvětlení pro želvy se skládá ze tří složek - výhřevného osvětlení, zdroje UVB a zdroje viditelného plnospektrálního světla. V našem teráriu máme jako zdroj tepla a UVB záření UVB výbojky s předřadníkem. Jako zdroj viditelného osvětlení (tzv. dosvit) používáme plnospektrální zářivkové trubice přes celé terárium umístěné nad teráriem v krytu. UVB výbojka je na jedné straně terária, čímž vzniká teplotní gradient, aby si zvíře mohlo vždy vybrat, zda chce být v chladnějším nebo naopak teplejším místě terária. Na výhřevném místě je ideální teplota, tedy 45°C, na nejchladnějším místě je teplota pokojová.

V noci nesvítíme vůbec, ani nočními světly, jelikož jsou pro želvy velice nevhodné. V noci nemáme

zapnutý ani žádný výhřev, protože želvy noční pokles teploty potřebují pro přirozený odpočinek organismu.

Rostliny želvy velice rychle ničí okusem nebo lezením, proto jsou v teráriu rostliny pouze na vyvýšeném místě tak, aby na ně želva nemohla lézt. Zároveň používáme jen takové rostliny, které nejsou pro želvu toxické – konkrétně zelenec, různé traviny a byliny. Nepoužíváme umělé rostliny, které by želva mohla okusovat a mohla by uhynout.

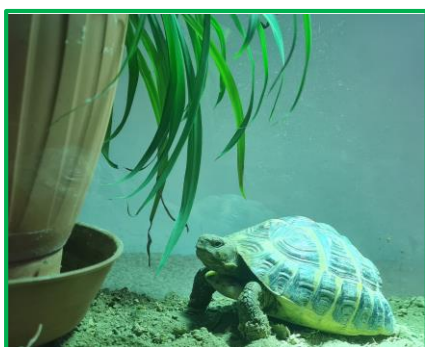
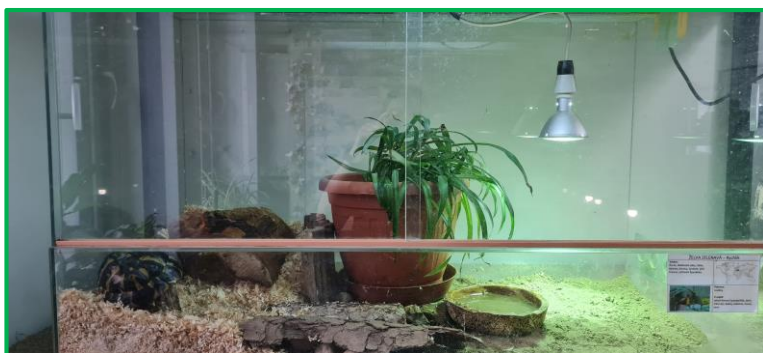
Jako substrát používáme na chladnější straně terária vlhké hobliny, do kterých se želva může na noc zahrabat. Vlhkost této části terária je pro

želvu nutná – krunýř obsahuje póry, kterými vlhkost nasává a krunýř je poté vláčný a roste rovnoměrně. Na teplé straně terária pak máme tzv. krtinu (hlína z krtinců)

smíchanou s pískem. Nepoužíváme lignocel ani jiné substráty, které mohou želvě uškodit při náhodném požití.

V teráriu také najdete misku na krmení a misku s vodou. Obě misky jsou velice nízké pro snadnou dostupnost. Miska na vodu je navíc velká tak, aby se do ní želva vešla celá, protože se želvy rády koupou a do vody také velice rády kálí.

Jako dekorace pak slouží různé kameny a kůry, díky kterým si želva obrušuje svoje drápy.

DUBEN 2025

Astronomické okénko pro Vás připravuje Hvězdárna a planetárium Třebíč. Naši činnost můžete sledovat na ddmtrebic.cz/hvezdarna, planetariumtrebic.cz, facebook.com/planetariumtrebic a instagram.com/planetariumtrebic.

Viditelnost planet: Planety **Merkur**, **Saturn** a **Neptun** nebudou v dubnu pozorovatelné. **Venuše** se přesunula na ranní oblohu a najdeme ji nízko nad východem. **Mars** můžeme pozorovat po většinu noci kromě rána, v průběhu dubna se přesune ze souhvězdí Blíženců do Raka. **Jupiter** (v Býku) bude večer vysoko nad západem. Na večerní obloze zůstává také **Uran** (v Býku) už jen nízko nad západem a pozorovatelný pouze dalekohledy. Podmínky pro jeho pozorování budou hraniční.

Úkazy:

27. 4. dosáhne Venuše maximální jasnosti (-4,5 mag)

Měsíc bude postupně procházet kolem planety Uran (1. 4.), Jupiter (2. 4.), Mars (5. 4., seskupení hvězd Castor, Pollux, planety Mars a Měsíce), Venuše (25. 4.), Uran (28. 4.) a Jupiter (30. 4.), což je pěkná nápověda pro vyhledání těchto planet na obloze.

25. 4. ráno bude pod dvojicí „Venuše – srpek ubývajícího Měsíce“ také planeta Saturn, dohledatelná však bude pouze dalekohledy.

Meteorické roje:

Lyridy od 14. 4. do 30. 4. s maximem 22. 4., ZHR 18, rychlé

Eta Akvaridy od 19. 4. do 28. 5. s maximem 6. 5., ZHR 50, velmi rychlé

Připomínáme, že ZHR (zenitová hodinová frekvence) je počet meteorů, které byste mohli spatřit za ideálních pozorovacích podmínek při poloze radiantu v zenitu v průběhu jedné hodiny.

Slunce:

1. 4. východ v 6.36 SELČ, západ v 19.32 SELČ

30. 4. východ v 5.38 SELČ, západ v 20.17 SELČ

Měsíc:

úplněk 13. 4.

nov 27. 4.

OTVÍRACÍ DOBY HVĚZDÁRNY PRO VEŘEJNOST V DUBNU:

PLANETÁRIUM: Programy pro veřejnost vždy v pátek a v sobotu, podrobnosti a předprodej vstupenek najdete na webu. Vzhledem k počtu míst v planetáriu doporučujeme zakoupit vstupenky předem online. V případě volných míst lze zakoupit vstupenku i na místě, platba hotově.

POZOROVÁNÍ večerní oblohy: pátek + sobota: 21:00 – 22.00 h, jen za příznivého počasí.

Přejeme vám krásné dny a jasnou oblohu.

CO MOŽNÁ NEVÍTE

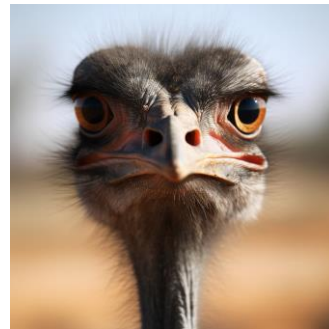
Orangutan má tak velkou kapacitu žaludku, že je schopen celý den sedět na jednom ovocném stromě a celou dobu jíst.

Pštrosí oko je větší než jeho mozek.

Rytmus srdce ježka je v průměru 300 úderů za minutu.

Tygři nemají pruhovanou jen srst, ale i kůži.

<https://orangutanfoundation.org.au/wp-content/uploads/2019/05/07-What-do-orangutans-eat.jpg>; <https://www.southwiltonvet.com/files/HedgehogSouthWiltonVet.jpeg>; <https://www.gulla.net/contentassets/e811ce9befef4985a4f9505800e39d2b/ostrich-brain.jpg>; <https://i.redd.it/zprshp8wi061.jpg>

2 =

3 =

4 =

5 =

6 =

7 =

8 =

9 =

MLADÝ SPISOVATEL

DÁLKY ZTRACENÉ VE SNECH

Adam Všetěčka, 18 let, povídka získala 2. místo ve III. kategorii 7. ročníku soutěže

Jsem na ostrově. Lze ho ale vůbec nazývat ostrovem? Je zcela pustý. Jen bílý písek, vítr a vzpomínky. Všude okolo je zdánlivě nekonečné moře. Odešlo i Slunce, nezůstal ani Měsíc. Jen pohlcující mlha a odporné moře. To na mě mluví. Každé ráno mě zdraví. Vysmívá se mi, protože nic nemám, vše jsem ztratil. Vše mi vzalo. Příliv mi přináší vzpomínky. Odliv si je ale bere zpět. Nikdy mě je nenechá naplno prožít.

Nesnáším moře. Jen mě stále okrádá a nic mi nedá. Můj ostrov nebyl vždycky pustý. Nebyla tady vždycky jen mlha. Před mnoha léty byl překrásný. Rozléhaly se na něm zelené háje, nekonečné zahrady s ovocnými stromy a pestrobarevné květiny. Po tváři mě hladilo Slunce a v noci jsem hleděl na půvabný Měsíc. To vše je ale pryč. Jediné, co mi zbylo, jsou vzpomínky, jež mi moře škodolibě předhazuje. Je zcela zaslepeno svou hamižností. A jeho slepota je to, co se chystám využít.

Víte, moře totiž zajímá jen, co si vezme. Když se vrací odliv, nepočítá nakradené vzpomínky. Dokud se vrátí alespoň nějaké, je mu to jedno. Každý večer si proto jednu uchovám. Nechci ale ostrov znovu vybudovat. Toho by si moře určitě všimlo. Postavím si proto velkou loď a na té odpluji.

Nastalo ráno. Přišel příliv a s ním i očekávané vzpomínky. Rychle je proto zahrabu do písku, do kterého si lehnu a čekám na večer. S večerem přichází odliv. Ten, jak jsem předpokládal, odnese vše, co jsem nechal na pláži, ale ty, na kterých ležím, nevidí. Dny utíkají, vzpomínky se hromadí a já si začínám vzpomínat. Začínám se cítit více sám sebou. Kým ale vlastně jsem? Nikdy bych nečekal, že si tuto otázku položím. Alespoň ne, dokud jsem byl volný. Do té chvíle, než mě moře uvěznilo na tomto ostrově. Než mi z ostrova sebralo vše, co jsem si přivezl. Už vím! Musel jsem přeci být cestovatelem. Jak jinak bych se sem přeci dostal.

Nastal ten den. Už mám dost vzpomínek na to, abych mohl odplout. Začnu proto stavět svou loď. Vesla vytesám z mé touhy poznávat, plachty z mé lásky pro svobodu, kormidlo z mého rozumu a trup ze vzpomínek na domov. Nestihnu to ale včas, přišel večer a s ním i odliv.

Moře spatřilo mou loď a ptá se: „Kam se chystáš?“ Na což mu odpovím: „Pryč. Pryč od tebe, zloději! Už nikdy tě nechci spatřit. Sebral jsi mi vše, co jsem měl a učinil to svým.“ Na to moře smutně odpovědělo: „Ale vždyť ti je na čas vracím. Nic jsem ti nevzalo natrvalo.“ „Jsou to ale mé vzpomínky. Přestaň si je nárokovat!“ oponoval jsem. „A kdo ti je dal? Zapomněl jsi snad? Jsi cestovatel a beze mě nemáš jak cestovat. Nemáš jak svou loď plout. Nejsem pouze moře. Jsem cesta. Jsem to, po čem každý člověk chodí, kde ptáci létají, v čem ryby plavou a v čem ty jsi plul svou loď. Cestovat jsi ale přestal. Vzpomínky jsem ti nevzalo já, nýbrž tvá usedlost.“ „Takže, když popluji s tebou, tak mi vzpomínky vrátíš?“ zeptal jsem se. „Ano a nejen to. Dám ti nové a tvá loď bude čím dál větší a krásnější. Budou na ní i tvé sady, háje a květiny. No tak, popluješ se mnou?“ „Ano,“ odpověděl jsem.

Od té chvíle jsem plul dlouhé roky, spatřil vzdálené břehy a hromadil vzpomínky. Jsem už sice starý, ale má loď je krásná. Je nádherná. Předám ji proto svým vnukům. Vidím konec moře.

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM TŘEBÍČ
www.ddmtrebic.cz

FANTOM VESMÍRU

HON NA TEMNOU HMOTU

Hvězdárna a planetárium Třebíč
od 4. dubna 2025

program se skládá z komentované části a filmu
předprodej vstupenek na: planetariumtrebic.cz
Vhodné pro širokou veřejnost, děti 12+, jednotné vstupné 100 Kč

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM TŘEBÍČ
OD 4. DUBNA 2025
PROGRAM SE SKLÁDÁ Z KOMENTOVANÉ ČÁSTI A FILMU

TEMNÁ STRANA SVĚTLA

DARK SIDE OF LIGHT

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK NA: PLANETARIUMTREBIC.CZ
VHODNÉ PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST, DĚTI 8+, JEDNOTNÉ VSTUPNÉ 100 Kč

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM TŘEBÍČ
www.ddmtrebic.cz

This show was created as an Intellectual output from the project "European year 'Light' and not independent 'Light'" under project number 2020-1-CZ01-KA201-019304

Co-funded by the Erasmus+ programme

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

PŘIDEJTE SE K NÁM

KLUB DDM

KAŽDÝ VŠEDNÍ DEN
OD 11:00 DO 15:00

VOLNOČASOVÝ KLUB
PRO DĚTI A MLÁDEŽ
BEZ NUTNOSTI PŘIHLÁŠENÍ

JEDNORÁZOVÉ AKCE, KURZY
A DALŠÍ AKTIVITY

V PROSTORÁCH AUTOBUSOVÉHO
NÁDRAŽÍ V TŘEBÍČI
PRO ŽÁKY A STUDENTY ZDARMA

 DDM
Třebíč
www.ddmtrebic.cz

KLUB DDM

OD 1. DUBNA 2025 OTEVÍRÁME

KLUB PRO MAMINKY S DĚTMI

MAMINKY, PŘIJĎTE SI S DĚTMI POHRÁT,
POPOVÍDAT ZA OSTATNÍMI,
NĚCO SI VYROBIT, ZAZPÍVAT, ZATANČIT...

věk: 1-4 roky
každé úterý, v rozmezí času 9:00-11:00
cena vstupu 50,-
bez nutnosti přihlášení
duben – květen 2025

V PROSTORÁCH AUTOBUSOVÉHO
NÁDRAŽÍ V TŘEBÍČI

 Klub maminek DDM Třebíč

 DDM
Třebíč
www.ddmtrebic.cz

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE TŘEBÍČ VÁS ZVE NA
VÝTVARNÉ TVOŘENÍ

VINTAGE VAJÍČKO

4.4.
2025

300,-Kč

Láká Vás vyrobit si originální vintage vajíčka? Přijďte a společně to zrealizujeme. Vše Vám připravíme a hotová vajíčka si hned odnesete domů. Sebou dobrou náladu, pracovní oblečení a krabičku s igelitem na přenos výrobků.

MÍSTO: DDM TŘEBÍČ, T.BATI 1084
ZAČÁTEK V 16.00 HOD.
NA AKCI JE TŘEBA SE PŘEDEM NAHLÁSIT:
klikova@ddmtrebic.cz nebo mobil: 604 662 144
PODROBNOSTI SLEDUJTE NA:

 DDM
Třebíč
www.ddmtrebic.cz

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE TŘEBÍČ VÁS ZVE NA
VELIKONOČNÍ TVOŘENÍ

17.4.
2025

100,-

Přijďte si s námi vytvořit velikonoční dekoraci a také uplést pomlázku.

MÍSTO: DDM TŘEBÍČ, T.BATI 1084
ČAS: 9:00-12:00
!! NA AKCI JE TŘEBA SE NAHLÁSIT !!
KONTAKTNÍ OSOBA: Mgr. Lenka Sochorová,
sochorova@ddmtrebic.cz

 DDM
Třebíč
www.ddmtrebic.cz